

The cover features a dark teal background with a gold Art Nouveau border. At the top, a magnifying glass, a sunburst, and a star are visible. The title 'SHERLOCK HOLMES' is written in large, gold, serif letters with a 3D effect. Below the title, the subtitle 'A LABYRINTH OF SMRTI' is in white, serif letters. The central area contains several gold icons: a square labyrinth on the left, a crescent moon, a quill pen, a bone, a constellation of stars, a classical column, and a small globe with stars. The author's name 'JAMES LOVEGROVE' is at the bottom in white, serif letters.

SHERLOCK HOLMES

A LABYRINTH
OF SMRTI

JAMES LOVEGROVE

SHERLOCK HOLMES
A LABYRINT SMRTI

Copyright © 2017 by James Lovegrove
published by arrangement with Titan Publishing Group Ltd.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Šárka Králíková, 2023
Cover © Martin Kopecký, 2023
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

ISBN 978-80-277-3337-8 (pdf)

JAMES LOVEGROVE

SHERLOCK HOLMES
A LABYRINT SMRTI

přeložila Šárka Králíková

VENDETA

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
1 VEČERNÍ HOST	11
2 ZTRACENÁ DCERA	17
3 MISTRYNĚ EPISTOLÁRNÍHO UMĚNÍ	23
4 NĚCO JAKO PURDAH	29
5 WOOLFSONOVA DÝKA	35
6 PŘESMÍRU ŠARMANTNÍ MUŽ	41
7 WATERTON PARVA	47
8 CHARFROME OLD PLACE V NOCI	55
9 BŘICHO VELRYBY	59
10 MÍSTNÍ EXCENTRICI	69
11 ELYSIANÉ VE SVÉM PŘIROZENÉM PROSTŘEDÍ	75
12 SLEČNA SHIRLEY HOLBROOKOVÁ	81
13 SETKÁNÍ V LESÍCH	89
14 OBROVSKÉ BŘÍMĚ RODIČOVSTVÍ	103
15 PORTRÉTY Z PEKLA	107
16 ODPOVĚĎ SHERLOCKA HOLMESE	123
17 OHAVNÝ LOTHARIO	125
18 FASCINACE TEMNÝMI VĚCMI	135
19 SEBEVRAŽEDNÝ OBHÁJCE	153
20 HLUBINY KLAMU	157
21 JISTOTY, JISTOTY, JISTOTY	169
22 NAMÁHAVÁ CESTA	173

23	ODVÁŽNÉMU ŠTĚSTÍ PŘEJE	175
24	PŘEDSÍŇ	179
25	TROJNOŽKA A KOUŘ VAVŘÍNOVCE	185
26	ČERNÉ KAPKY	193
27	SOPHIINO PRVNÍ NEŠTĚSTÍ	205
28	SOPHIINO DRUHÉ NEŠTĚSTÍ	211
29	ZLO, ČI SLEPÁ POTŘEBA	217
30	ZÁLIBA VE VŠEM DAIDALSKÉM	223
31	DO LABYRINTU	231
32	PŘEKROČENÍ TRÁMŮ	237
33	GORGONIN POHLED	243
34	OSTOMACHION	253
35	ORIONŮV ÚHLAVNÍ NEPŘÍTEL, HOUFNĚ	259
36	NEHYBNĚ	265
37	LABYRINT SMRTI	269
38	POSEIDONŮV HNĚV	273
39	POTENCIÁLNĚ SMRTONOSNÉ ZÁCHRANNÉ LANO	279
40	NÁVRAT K ŽIVOTU	283
41	NEČEKANÝ ZACHRÁNCE	287
42	NEJVYŠŠÍ OBĚŤ	295
43	NÁSLEDKY	301
	DOSLOV	305
	EDIČNÍ POZNÁMKA	307

*Věnováno Lou,
první (a jediné) paní Lovegroveové*

Můj skvělý přítel Sherlock Holmes si mne s velikou oblibou dobírá ohledně mých zveřejněných vyprávění. Krom jejich „povrchní líbivosti“ a toho, jak obětuji forenzní metodičnost v zájmu literárního dojmu, se jich týká ještě jeden aspekt, který jej popuzuje sice méně často, avšak zrovna tak hluboce.

„Vyprávíte svým čtenářům téměř vše o mně,“ pověděl mi více než jedenkrát, „a bezmála nic sám o sobě. Velice podrobně jim popisujete mé nálady, metody i motivace, mnohé mé výstřednosti a drobné poklesky, ale o doktoru Watsonovi odhalujete povážlivě málo. Jste ve svých vlastních příbězích záhadou, neustále odstrčený do pozadí, až vám hrozí, že se v mém stínu vytratíte docela.“

„To je možná pravda,“ odpovídám, „ale právě tak by to mělo být. Jsou to vaše dobrodružství, Holmesi. Mám za úkol co nejobjektivněji je převyprávět a z tohoto důvodu musím ustoupit z výsluní a přenechat jeviště vám.“

„Přesto se domnívám, že by se čtenáři rádi dozvěděli více podrobností o vašem osobním životě než pouze o vašem povolání, lásce k hazardu, zálibě v ragby, smutném osudu vašeho bratra a zážitcích z Afghánistánu. Zajisté jsem musel vyřešit nějaký případ, který by vám umožnil podělit se s nimi o dosud neosvětlené stránky své osobní minulosti.“

Tato slova sice pronesl v žertu – v jednom z těch rozčilujících vtípků, jež má tolik v lásce –, ovšem skrývá se v nich zrnko pravdy. Proto na těchto stránkách předestřu řetězec událostí, které jsem se rozhodl nazvat *Labyrint smrti* a které, jak věřím, vykreslí tu část mé osobnosti, jíž jsem se do této doby téměř nedotkl.

dr. John H. Watson, 1902

PRVNÍ ČÁST

VE ČERNÍ HOST

„Soudce, Watsone, pokud se nemýlím,“ podotkl Sherlock Holmes.

Právě jsme se vrátili na 221B Baker Street po velice příjemném odpoledni stráveném na sobotním koncertu v Crystal Palace, jehož zlatým hřebem byla premiéra *Španělské symfonie* od Lala v podání Rivarda. Americký houslový virtuos zvládl španělské trylky obdivuhodně, a když jsme se vraceli drožkou domů, Holmes buď o jeho vystoupení básnil, nebo si broukal části melodie a přitom hrál imaginárním smyčcem na neviditelné housle.

Když jsme dorazili do našeho bytu, paní Hudsonová nás informovala, že jsme měli návštěvu. „Mluvil velice vybraně,“ řekla. „Byl kultivovaný a zdvořilý, avšak také velmi rozrušený. Sdělila jsem mu, že se vrátíte až časně večer, pane Holmesi, ale on trval na tom, že na vás počká. Strávil nahoře dobré dvě hodiny.“

„Skutečnost, že jste použila minulý čas, naznačuje, že nyní se tam již nenachází.“

„Nejspíš se unavil čekáním, neboť to nakonec vzdal a odešel s ujištěním, že se brzy vrátí.“

„Předpokládám, že ten muž byl případným klientem.“

„Domnívám se, že ano.“

„Nezanechal tu však navštívenku.“

„Nabídla jsem mu to, ale on odmítl.“

„Tedy je to někdo, kdo touží po anonymitě či přinejmenším po soukromí. Watsone, pojdte nahoru do našeho bytu a uvidíme, co dokážeme vypořádat. Možná se o tom tajuplném hostovi dozvíme více, ještě než se vrátí.“

Můj společník se pustil do práce svým obvyklým nenapodobitelným způsobem, pečlivě si prohlédl obývací pokoj a obzvláště křeslo, na němž se náš host během čekání uvelebil. Ten muž během svého pobytu vykouřil několik doutníků, jejichž nedopalky zůstaly

v popelníku položeném na područce křesla. Holmes jeden z nich zvedl, aby ho důkladně prostudoval, očichal ho se zavřenýma očima a pozorností znalce.

„Kubánský,“ prohlásil. „Flor Del Rey. Ani zdaleka ne nejlevnější značka na policích trafikantů. Můžeme tedy s jistotou vyvodit, že náš host bude poměrně zámožný. Navíc je to muž, který se svým bohatstvím okázale nechlubí. Povšimněte si, že z doutníků odstranil prstýnky, než je zapálil, a jelikož se tyto prstýnky nenacházejí v popelníku, zřejmě si je strčil do kapsy. To není jen projevem zdvořilosti, aby mu přihlízející nemuseli závidět jmění, ale i známkou dobrého vychování. Nic z toho neodporuje kouzelně stručnému popisu paní Hudsonové. Já bych však zašel ještě dál a tvrdil bych, že se tento muž věnuje právníčině. Vskutku, dokonce soudnictví.“

„Jinými slovy...“

„Soudce, Watsone, pokud se nemýlím.“

„A jak přesně jste k tomu dospěl?“ Holmesovy dedukce pro mne nebyly ani zdaleka nové, ale jen zřídka mi připadaly nudné.

„Ty nejmenší podrobnosti často přinášejí nejpodstatnější informace, starý brachu. V tomto případě bych rád poukázal na jediné vlákno, které se v naší nepřítomnosti zachytilo na čalounění křesla.“

Zmíněný vlas byl krátký, bílý a tvrdý.

„Mnozí soudci mají bílé vlasy, to uznávám, Holmesi,“ pravil jsem. „Tuto profesi obvykle zastávají ti, kteří již dosáhli úctyhodného věku. Ne všichni soudci jsou však muži s bílými vlasy, a naopak to platí dvojnásob.“

„Dospěl jste k mylné domněnce, že to vlákno je lidský vlas.“

„Copak není?“

„Tloušťka a stavba vlákna naznačují, že nikoli. Toto je zřejmě koňská zíně. Možná si vzpomínáte, že jsem sepsal monografii o rozdílech mezi lidskými vlasy, chlupy a zvířecími chlupy, které samozřejmě můžeme nazývat také srstí. Hlavní rozdíl mezi nimi spočívá v tom, že duté jádro zvířecích chlupů, medula, má větší průměr než v případě lidského chlupu či vlasu. Kdybych toto vlákno položil pod mikroskop vedle svého vlasu, mohl bych vám to jednoznačně

dokázat. I struktura je zřetelně odlišná. Keratin zvířecích chlupů bývá téměř bez výjimky drsnější.“

„A vy jste nějakou záhadou poznal, že se jedná přesně o žíní koně...“

„Jako houslista, který důvěrně zná žíně ze smyčce, se považují za dostatečně kvalifikovaného, abych je poznal, když je vidím. Zajisté jste si však povšiml, že tato je pevně stočená.“

„Žádný kůň nemá přirozeně kudrnaté žíně.“

„Přesně tak. Uměle natočené koňské žíně mají pouze jediné praktické využití – používají se k výrobě paruk pro právníky a soudce.“

„Výtečně. Takže tato žíně se uvolnila z paruky našeho hosta, přichytila se na jeho dnešní oděv a z toho důvodu se ocitla na čalounění křesla.“

„Správně.“

„Paruky z koňských žíní však jako součást formálního oděvu nenosí pouze soudci, nýbrž i advokáti.“

„Přesto je tento muž soudcem. A to prohlašuji s jistým přesvědčením. Paruka, kterou tradičně nosí soudci a advokáti, je krátká a končí nad límcem. Ovšem dlouhá paruka, jakou soudce používá při slavnostních událostech, visí až přes přední část jeho taláru a přichází do kontaktu s klopami saka, jež nosí pod ním. Statisticky je tudíž pravděpodobnější, že náš host nepatří pouze k soudnímu dvoru, nýbrž že mu předsedá.“

„Nuže, brzy se dozvíme, zda se nemýlíte, není-liž pravda?“

Holmes na mne upřel pohled, jako by mi říkal: *Ach, vy malověrníku.* „Mohu potvrdit ještě jednu část popisu muže, jež nám poskytla paní Hudsonová. Ta dáma vskutku disponuje velkou ženskou všímavostí. Náš návštěvník byl opravdu rozrušený.“

„Něco takového není u klientů nic neobvyklého. Málokdo přijde vyhledat vaše služby, aniž by byl hluboce zneklidněný.“

„Přesto, Watsone, povšimněte si, jak jsou konce doutníků pomačkané. Kuřák je zjevně silně okusoval. To je stěží známkou vyrovnané mysli. A pak tu máme stav područky křesla, té, o níž si náš host opíral volnou ruku.“

„Vypadá jako obvykle. Poněkud omšelá, což svědčí o jejím stáří.“

„Poněkud *více* omšelá, než jak jsme ji zanechali,“ prohlásil Holmes. „Někdo drásal nehty damašek horního švu předního dílce. Několik již volných nití povytáhl o kus více a pár dalších k nim přidal. Náš neznámý host nepochybně nevědomky rozedíral tu látku, což je nepopíratelná známka nervozity.“

Můj společník se posadil do svého křesla naproti tomu, v němž se uvelebil náš host, a sepal prsty. Šedé oči mu zářily potěšeným očekáváním hraničícím s radostí. Tou dobou, v létě roku 1895, byl Holmes skutečně na vrcholu svých sil, neboť právě vyřešil sérii svých nejslavnějších a nejspletitějších případů, o nichž vyprávím v povídkách *Vila Vistárie*, *Osamělá cyklistka* a *Černý Petr*. Patří k nim mnohé další, které jsem nezveřejnil, protože byly buď poměrně nevýznamné, nebo zahrnovaly záležitosti státu či významných osob, a tudíž jsem je musel uchovat v tajnosti. Nadto z tohoto období pochází i řada dalších případů, které možná teprve sepíše. Mezi ně patří záležitost s okulistou a pozlaceným zrcadlem, záhada obestírající zmizení káro- vých králů ze všech balíčků hracích karet v jedné zásilce z tiskárny a také znepokojivá záležitost s lojovým pudinkem, nožem na zeleninu a kuchyňskou děvečkou, jejíž jazyk se zabarvil do syté indigového odstínu. A poté tu jsou události, které se odehrály teprve uplynulé jaro a dovedly nás do jednoho z našich slavných univerzitních měst za profesorem matematiky, jistým Malcolmem Quantockem, jehož pozoruhodný vynález měl ukončit Holmesovu kariéru i jeho život. Jednoho dne možná tyto příběhy zveřejním, ale do té doby zůstanou pouhými škrábanicemi v mých poznámkových blocích.

Každopádně, Holmes se ocital ve velice dobrém rozpoložení a nemohl se dočkat, až se dozví, co k našim dveřím přivedlo vysoce postaveného člena soudního dvora. Já jsem nebyl o nic méně zvědavý.

Nemuseli jsme čekat dlouho, neboť do deseti minut ohlásilo zvonění domovního zvonku příchod distingovaně vyhlížející osoby. Byl to vysoký, ačkoli mírně shrbený muž se lví hřívou bělavě šedých vlasů a rozměrným, baňatým nosem. Obočí měl výrazné, téměř až odstrašující. Pokud to byl opravdu soudce – a já neměl

sebemenší důvod pochybovat o Holmesových závěrech –, dovedl jsem si představit, jak to obočí nad pronikavýma očima krčí, zatímco ze soudcovské stolice vynáší přísný verdikt nebo rázně ukončuje zdlouhavé právnícké slovíčkaření.

Přes to všechno měl na tvářích růžové skvrny, jeho pohyby a gesta byly trhavé a nesouvislé, prodchnuté úzkostí.

„Pane Holmesi,“ pravil. „Díkybohu. Musel jsem na chvíli ven na čerstvý vzduch. Nemohl jsem v tomto pokoji nečinně sedět již ani vteřinu. Nyní jste se však vrátil. Upínám prosby k nebesům, ať mi dokážete pomoci.“

„Prosím, posaďte se. Watsone, byl byste tak laskav a nalil našemu hostovi brandy? Děkuji vám. Napijte se, pane, prosím. I slepý muž by poznal, že nutně potřebujete něco na uklidnění.“

„Jsem strachy napůl bez sebe.“

„V tom případě věřím, že budu schopen vaše obavy rozptýlit. Již dříve jsem zjistil, že jste soudce, a nyní vidím, že jste také svobodný zednář a nedávno jste ovdověl.“

Muž se zatvářil překvapeně, ale poté se poněkud uklidnil. „Mnohokrát mi lidé vyprávěli, že vaše pozorovací schopnosti nikdo nepřekoná, pane Holmesi. V hostincích v okolí soudu a v Old Bailey jste si vysloužil působivou pověst přesahující chválu, již vaše smělé činy sklidily díky publikacím ve *Strandu*, které jsou dílem vašeho zde přítomného kolegy. Inspektoři ze Scotland Yardu o vás mluví s úctou v hlase, přestože občas i s náznakem nevraživé závisti. Mnozí z nich si napakovali kapsy, když žalovali či obhajovali ničemy, které jste pohnal před soud.“

Dopil svou brandy a pozvedl sklenku ke mně, abych mu dolil.

„Je jedna věc slyšet, že umíte odhalit životní okolnosti člověka při jediném pohledu,“ pokračoval dál, „ale je něco docela jiného, když to pocítíte na vlastní kůži. Předpokládám, že jste mé povolání poznal podle mého projevu a způsobů, které snad lze označit jako typicky soudcovské.“

„Ten proces je o něco vědecktější.“ Holmes mu ve zkratce vysvětlil, jak svou dedukci vyvodil z jedině koňské žíně.

„Nuže, co se týče svobodného zednářství, to je stěžejí překvapivé. Mé profesi se věnuje jen málo takových, kteří k nim nepatří. Pravděpodobnost je tedy jednoznačně na vaší straně.“

„Vypovídají o tom vaše manžetové knoflíčky. Motiv úhelníku a kružidla je velice výmluvný.“

„Aha. Ano. Ovšem když přijde na váš odhad, že jsem vdovec...“

„Já nehádám,“ namítl ostře Holmes. „Důkazy jsou naprosto jednoznačné. Na prsteníčku pravé ruky máte zlatý snubní prsten a prsteníček levé ruky nese stopy po tom samém prstenu. Přendal jste si prsten z jedné ruky na druhou, což dokládá, že jste se již se ztrátou své manželky smířil, ale že nikdy nevymizí z vašich vzpomínek ani z vašeho srdce.“

Náš host sklonil hlavu a přitiskl si palec ke koutku oka.

„Navíc,“ pokračoval Holmes, „v horní části levého rukávu saka máte nepatrně čistší proužek. Umístění odpovídá nošení černé pásky na znamení zármutku, což je zvyk, kterého jste se vzdal teprve nedávno. Odhadl bych, že od úmrtí vaší manželky neuplynulo ani šest měsíců.“

Muž byl v tu chvíli ztlačně rozrušený, ramena se mu zvedala a já mávl na Holmese, abych mu naznačil, že by se měl zdržet dalších poznámek. Položil jsem soudci ruku na paži a poskytl mu pár konejšivých slov. Sám jsem v nepříteliš davné minulosti utrpěl podobnou ztrátu. Má žena tento svět opustila před třemi lety, v době, kdy jsem věřil, že i Holmes zesnul po svém osudném střetu s profesorem Moriartym ve Švýcarsku. Rána z Maryina skonu, která přišla krátce po zdánlivém úmrtí mého nejbližšího přítele, mne hluboce zarmoutila a ještě jsem se z ní zcela nezotavil. Část mé duše dlouho chovala naději, že má zesnulá choť stejně jako Holmes vstane z mrtvých, přestože jsem věděl, že je to nemožné. V Holmesově případě se nenašlo tělo, a tudíž vždy existovala jistá pochybnost, ovšem Mary byla se mnou a já ji držel za ruku, když odešla navěky.

Náš host se nakonec ovládl, ostře se nadechl a pravil: „Máte pravdu, pane Holmesi. Má milovaná Margaret již není mezi námi. Nyní mě však postihlo mnohem horší neštěstí. Má dcera, mé jediné dítě, se ztratila!“

ZTRACENÁ DCERA

„Mé jméno, pane Holmesi, zní sir Osbert Woolfson,“ řekl soudce. „Celý svůj dospělý život věrně sloužím zákonu, nejprve jsem studoval práva na Cambridge, poté jsem se stal advokátem, vrchním advokátem a před jedenácti lety mě Její Výsost jmenovala soudcem Nejvyššího soudu. Stěželi byste našel někoho, kdo britskému justičnímu systému důvěřuje více než já. Proto zajisté dokážete pochopit, jak je pro mě těžké vydat se na milost někomu jako vy, tedy někomu, kdo pracuje mimo tento systém.“

„Nejsem o nic méně zapáleným zastáncem práva než vy, sire Osberte,“ odpověděl Holmes. „Mé metody jsou možná odlišné, ale cílem nikdy není nic jiného než zadržení zločinců a vykonání spravedlnosti.“

„Vzhledem k tomu, kolik mužů z policejního sboru vás schvaluje, nemohu věřit, že by to bylo jinak. A nepřišel bych sem, kdyby mě nezklamaly ty samé postupy, kterým jsem byl tak dlouho oddán. Jednoduše řečeno, Hannah, má dcera, před týdnem zmizela. Ráno se vydala na procházku a nevrátila se. Od té doby jsem ji nespatriil a policie se při pátrání prokázala být docela neschopnou.“

Holmes obrátil oči v sloup. „To je, bohužel, naprosto běžné. Scotland Yard má ve svých řadách spoustu snaživých, ale jen velice málo úspěšných policistů. Dokonce i ti nejlepší z nich, přestože mají dobré úmysly, často svými činy situaci spíše zhorší, nežlepší.“

„Vy jejich schopnosti vnímáte ještě pesimističtěji než já, avšak vzhledem k okolnostem nemohu vašemu tvrzení odporovat. Jakmile jsem se dozvěděl o Hannině nepřítomnosti, neprodleně jsem upozornil příslušné úřady. Nemohu hanit ochotu ani píli, s jakou zareagovaly. Do hodiny se můj dům hemžil konstáblů a obdržel jsem všemožná ujištění, že prohledají každý kout, prověří všechna vodítka a tak podobně.“

„U muže vašeho postavení to je stěží překvapivé.“

„Vskutku,“ uznal sir Osbert Woolfson, „ty sliby však přišly vniveč. Scotland Yard povolal k pátrání mnoho mužů, prozatím ale neobjevili sebemenší stopu po mé dívence. Nikdo nenahlásil, že by ji někde spatřil. Nevynořili se žádní svědci, kteří by mohli doložit, kde se nacházela a kam šla. Zdá se, jako by zmizela z povrchu zemského.“

„Jsem si jistý, že tomu tak není,“ řekl jsem. „Někde je, živá a zdravá. Musí to tak být.“ Ta slova zněla ploše i mým uším, ale cítil jsem, že soudce potřebuje alespoň nějakou útěchu, a bylo nepochybné, že Holmes mu ji neposkytne.

„Když jsem dnes šel do Scotland Yardu, abych dal průchod svému rozhořčení nad nedostatkem pokroku v pátrání,“ pravil sir Osbert, „jeden inspektor mě odvedl stranou a svěřil se mi, že Sherlock Holmes by mohl být odpovědí na mé modlitby. Myslím, že se jmenoval Lester. Bledý chlap s krysím obličejem.“

„Lestrade,“ opravil jej Holmes.

„Ano. Pověděl mi, že se za vás může osobně zaručit. Tvrdil, že jste mu byl několikrát užitečný.“

„Užitečný. Jak štědrý je náš přítel Lestrade. Možná byste byl tak hodný, sire Osberte, a poskytl mi nějaké bližší informace o své dceři a o okolnostech jejího nevysvětleného zmizení.“

„Vynasnažím se. Co potřebujete vědět?“

„Zprvė, jak stará je vaše dcera?“

„Devětadvacet, téměř třicet.“

„Stará panna?“

„Ano, to je. Nemůžė za to však nedostatek nápadníků, nepostrádá široké vzdělání ani fyzickou přitažlivost. Ani zdaleka ne. Mohu-li to posoudit sám, je Hannah okouzlující, plná života a překrásná – v těchto ohledech jako by z oka vypadla matce. Na klavír hraje zkušeně a obratně. Je elegantní, dobře vzdělaná, velice výřečná, a nadto i sečtělá. Zkrátka představuje skvělý úlovek pro každého muže, nadmíru hodnotnou perlu. Obdržela celou řadu nabídek k sňatku a většinu nápadníků bych bez zaváhání přijal jako zetě. A přesto...“

„... je všechny odmítá.“

„Hannah je proklatě tvrdohlavá.“ Woolfson si od srdce pozvedchl. „Nepřeháněl bych, kdybych řekl, že by se nejraději připojila k boji za ženské volební právo – tíhne tímto směrem. Domnívá se, že se vyrovná každému muži, a udělá cokoli, aby to dokázala. Ti, kteří by ji chtěli pojmout za manželku, se tímto nenechávají odradit. Chovám podezření, že věří, že by ji manželství proměnilo a učinilo povolnější a poslušnější. Přesto se žádný muž nechce vedle ženy cítit méněcenný. Například když jeden z těchto uchazečů hraje s Hannou tenis, ona pokaždé vyhraje, a navíc s přehledem. Nepokouší se – jak by učinila moudřejší žena – předstírat neschopnost a nenechá se protihráčem porazit. Ani zdaleka ne. Naopak ho s nemilosrdnou sebejistotou roznese na kopytech.“

„To je něco, co mužská pýcha snadno neunes.“

„Také trvá na tom, že bude holdovat vzletné konverzaci, vyžívá se v ostrých debatách s dobrými intelektuálními argumenty. Nezávazný, lehký rozhovor a předstírání nechápavosti, to není nic pro mou Hannu. Na večeri se často odmítá stáhnout se zbytek žen do ústraní, místo toho si vymíní, že zůstane u stolu s muži, aby se připojila k debatě. Mí přátelé tento její zvyk tolerují, ale jeden či dva mě oslovili v soukromí, aby si na něj postěžovali. Jak popuzující. Hannah je báječná dívka a já ji mám nevýslovně rád, ale přál bych si, aby se dokázala chovat více jako žena, stejně jako to uměla její matka.“

„Přesto nemůžeme zcela vyloučit možnost, že utekla. Není možné, že ji nějaký švihák okouznil a ona s ním uprchla?“

„Nepředstavitelné. Něco takového by neudělala. V uplynulých měsících a dříve, když byla má žena vážně nemocná, mi Hannah byla oporou. Ona se s tou tragédií vyrovnala mnohem lépe než já.“

„Třeba je ten mládenec, o němž teoretizují, nevhodným partnerem. Vaše dcera s ním mohla utéci, neboť věděla, že byste jej neschvaloval. Je možné, že se v brzké budoucnosti vrátí domů jako manželé a postaví vás před hotovou věc.“

„Opět, nepředstavitelné. Nikdy by mě tak nezradila. Nemáme nic jiného než sebe navzájem. Hannah by vědomě neučinila nic, čím by mi způsobila bolest, obzvláště ne v tuto chvíli.“

„Je zaměstnaná?“

„Bydlí se mnou, ale pracuje na částečný úvazek jako soukromá učitelka v různých slušných rodinách z blízkého okolí, pomáhá dětem, které zaostávají ve studiu. Podle všeho svou práci vykonává znamenitě. Navíc je mou osobní sekretářkou, spravuje mi korespondenci, díáří a tak podobně.“

„Předpokládám, že u těch rodin jste se již vyptával. Nedokázaly vám poskytnout žádná vodítka ohledně jejího zmizení?“

„Všichni jsou stejně zmatení jako já.“

„A jaké bylo její chování těsně před touto událostí – nevšiml jste si ničeho neobvyklého?“

„Musím přiznat,“ pravil Woolfson, „že v uplynulých týdnech jsem nebyl právě nejvšímavějším rodičem. Nebyl jsem ve své kůži, stále duchem nepřítomný, rozumíte. Má práce nijak neutrpěla. Naopak, vrhl jsem se do ní celým srdcem a nacházel v ní úlevu před zármutkem. Svou domácnost jsem však zanedbával, čehož lituji. Lákala mě náruč alkoholu a já často podlehl jejímu volání. Mnohé večery jsem se propadl do opilecké otupělosti, takže mě Hannah musela odvádět do mé ložnice. Stydím se, že vám to vyprávím, ale nemám zbylí, neboť pokud se chovala jinak než obvykle, nemohl jsem to ve svém duševním rozpoložení postřehnout.“

„Tedy by vám uniklo, kdyby před vámi něco tajila nebo se nějak odchýlila od svých běžných zvyklostí?“

„S nejvyšší pravděpodobností. Ach, pane Holmesi, doktore Watsone, nemohu se ubránit dojmu, že jsem za to zodpovědný. Vypudil jsem Hannu tím, že jsem se pro ni v už tak obtížnou dobu stal nesnesitelnou přítelí.“

„Kdepak, kdepak, s tím ani nezačínajte,“ řekl jsem. „Sebeobviňováním si nijak nepomůžete.“

„Samozřejmě, je tu ještě jiné vysvětlení,“ pravil Holmes. „Nerad tuto možnost připouštím, ale není naprosto vyloučené, že vaše dcera nezmizela z vlastní vůle.“

„Chcete říct, že ji unesli? Násilím?“ zeptal se Woolfson. „I to mě napadlo, avšak usilovně jsem se snažil nebrat to v úvahu.“

„Muž jako vy má zajisté nepřátele, například darebu, kterého jste poslal do vězení a kterého již propustili. Zrovna tak by po pomstě mohl prahnout příbuzný někoho, koho jste nechal deportovat, či dokonce odsoudil k smrti. Jak lépe vám to oplatit než přes osobu vašemu srdci nejbližší?“

Zachvěl jsem se. „Už jen to hrůzné pomýšlení mě mrazí do morku kostí.“

„Proti této možnosti hovoří skutečnost,“ pokračoval Holmes, „že jste neobdržel žádné oznámení od únosce. Zmínil byste to, kdyby ano.“

Soudce přikývl. „Neobdržel jsem žádné požadavky výkupného ani jinou zprávu.“

„V uplynulých dnech byste je už zajisté obdržel. Pro pomstyctivého ničemu je týden dlouhá doba. Kdyby nějaký dareba unesl vaši dceru, aby vám ublížil, nepochybně by chtěl, abyste věděl, že ji má ve své moci. Přižívovalo by to jeho dojem nadřazenosti a upokojilo pocit ukřivđenosti. Ne, absenci podobných zpráv můžeme považovat za dobré znamení.“

„Je tedy Hannah naživu?“ zeptal se Woolfson. „Tato myšlenka mě trýzní nejvíce. Potkalo ji nějaké neštěstí? Nebo nedejbože podlehla nějakému krutému šílenci, jako byl nedávno ten Rozparovač? Copak její tělo právě teď leží... leží někde...“

Nedokázal pokračovat. Člověk si může stěžít představit noci, které v obavách probděl, a dny, během nichž ho pronásledovaly nevyslovně hrůzostrašné dohady. Bylo strašlivé vidět tak význačného a čestného muže pokořeného a zlomeného.

„Sire Osberte,“ pravil jsem, „poslouchejte mě. Věřím, že mluvím za sebe i Holmese, když řeknu, že uděláme vše, co bude v naší moci, abychom vaši dceru našli a abyste se s ní znovu shledal. Není-liž pravda, Holmesi?“

Můj přítel roztržitě mávl rukou, což jsem mohl považovat za souhlas.

„Mezitím,“ pokračoval jsem, „bych vám doporučoval, abyste se odebral domů a pokusil se trochu si odpočinout. V lékařské brašně

mám uspávací výtažek, který vám poskytnu. Trvám na tom, abyste ho užil. Pozoruhodně vám prospěje, když se pořádně vyspíte.“

„Jste velmi laskavý, doktore Watsone. Já... předpokládám, že to nemůže uškodit. Vlastně se už nyní cítím o něco klidnější, když vím, že Sherlock Holmes souhlasil, že se případu ujme.“

„Navštívíme vás hned zítra ráno. Vaše adresa?“

Woolfson vylovil navštívenku. Ukázalo se, že bydlí na jedné z nejelegantnějších ulic v Mayfairu.

„Děkuji vám, pánové,“ pravil. „Vyprovodím se sám. Hezký večer.“

Sotva opustil náš dům, Holmes vyhrkl: „Watsone, neměl jste být tak unáhlený a dávat siru Osbertovi falešnou naději.“

„Falešnou naději? Viděl jste toho muže, Holmesi. Musel jsem něco říct, abych zmírnil jeho tíseň.“

„Přesto od vás nebylo prozíravé slibovat mu něco, co třeba nedovedeme splnit. Co když tu Hannu nenajdeme?“

„Pak bude vědět, že jsme se vynasnažili, a zajisté bude tak laskavý, že nám neúspěch odpustí.“

„Zjevně mé schopnosti vychvalujete více, než si zaslouží. Zdá se, že ani nemáme kde začít.“

„Prozatím, jistě, ale zítřejší prohlídka soudcova domu nepochybně přinese nějaká vodítka.“

„To je možné,“ uznal Holmes. „Přesto se obávám nejhoršího. Když se tak věrná a oddaná dcera ztratila bez sebemenšího varování či vysvětlení, vypadá to na záležitost nesmírně závažnou. Doufám, že budu schopen zhostit se úkolu, k němuž jste mě upsal.“

Rozhořčeně jsem zafuněl. „Stejně byste se ho ujal!“ vykřikl jsem. „Pouze jsem potvrzoval nevyhnutelné.“

Holmes se natáhl pro svou keramickou dýmku a perský pantofel, do něhož si ukládal tabák. „Tedy, už se stalo. Zítra se dozvíme, zda dokážeme do tohoto velice temného případu vnést trochu světla, či nikoli.“

MISTRYNĚ EPISTOLÁRNÍHO UMĚNÍ

Dle dohody jsme se následující den ráno ocitli u dveří velkého regentského městského domu na rohu náměstí v Mayfairu. Dovnitř nás pustil komorník a dovedl nás do pracovny sira Osberta Woolfsona, kde nás tento muž vřele přivítal. Vypadal mnohem lépe než předchozího dne. Jeho tvář měla vyrovnanější barvu a byla méně ztrhaná. Z očí mu však stále číselá utrápenost a v přehnaném vděku, jež mně a obzvláště mému společníkovi projevoval, jsem vycítil zoufalství.

„Cokoli si budete přát, pane Holmesi,“ pravil, „jakékoli otázky, neváhejte. Jsem plně k vašim službám, stejně jako mé domácí služebnictvo. Pokud si jej přejete vyslechnout, jen směle do toho. Nařídil jsem všem, aby s vámi ochotně spolupracovali.“

„Ze všeho nejdříve bych si přál vidět Hanniny pokoje.“

„Přirozeně. Tudy, prosím.“

Woolfson nás vedl po schodech do druhého patra, kde měla Hannah své soukromé prostory, jež se skládaly z koupelny, ložnice a skromného salonu. Stěny salonu natolik překypovaly knihami, že by ho bylo možné přejmenovat na knihovnu. Na policích jsem zahlédl svazky od Mary Wollstonecraftové a George Sandové, což přidávalo váhu tvrzení jejího otce, že je to svobodomyšlná a samostatná žena. Přesto mne potěšilo, že její vkus na moderní fikci odpovídal mému. Ve sbírce vynikala díla Dickense, Scotta a paní Gaskellové. Nalezl jsem zde dobře zastoupeny i své spisky a nebyl bych člověkem, kdyby mi to nezalichotilo. Spisovatel nadevše touží po ujištění, že jeho knihy někdo čte.

Holmes se vydal na zdlouhavou prohlídku všech tří pokojů. Nábytek podrobil důkladné analýze a s Woolfsonovým svolením prošel i obsah Hanniny šatní skříně a komody. Ty mu, soudě podle jeho nespokojeného krčení ramen, nepřinesly nic hodnotného.

Obhlídka psacího stolu však byla plodnější. Jednalo se o sekretář se zaoblenými nohami, zhotovený z ořechového dřeva a vybavený přehrslí zásuvka a přihrádek. Inkoustové skvrny na jeho laku naznačovaly, že byl hojně používán. Holmes sekretář několik minut studoval, přejížděl rukou po jeho hranách, tu a tam na něj poklepával kloubem prstu.

„Smím?“ zeptal se a ukázal na balíčky dopisů převázané provázkem a úhledně uložené v přihrádkách.

„Beze všeho,“ prohlásil Woolfson. „Hannah produkuje velké množství dopisů. Na posezení sepíše tři nebo čtyři, někdy i více, a obdrží přinejmenším jeden denně.“

„Nerad bych se vtíral do osobní korespondence, ale věřím, že by to mohlo být přínosné.“

„Cokoli, co může pomoci.“

Dopisy byly od přátel, příbuzných a známých a Holmes je jeden za druhým rychle prolétl pátravým pohledem, přičemž u některých se zdržel déle.

„V obsahu novějších dopisů stojí mnoho o vaší manželce, sire Osberte, o její nemoci a následném skonu. Vyjádření soucitu, lítosti a soustrasti. Hluběji v minulosti nacházím velké množství klepů. O tetě, která udělala tamto, sousedovi, jenž provedl ono. Vše velice triviální a nicneříkající. Samozřejmě mám k dispozici jen jednu stranu příběhu. Jsem si jist, že Hanniny vlastní dopisy byly obsáhlejší. Vskutku, abych to ilustroval, zde je jeden korespondent – jistá Winifred Forshawová –, která vaši dceru kárá za přílišnou vážnost a zápal.“

„Winifred je Hannina sestřenice z manželčiny strany.“

„V některých chvílích, nejdražší Hanno, ti tvá zanícenost neslušší,“ četl Holmes nahlas. „Říkám to s láskou a úctou. Uvědomuji si, že jsi mnohonásobně chytřejší, než já kdy budu, ale možná nedokážeš vždy ocenit lehčí stránku věci. Zrovna tak nechováš v dostatečné úctě roli, kterou jsem si já a mnohé další ženy vybrala – roli oddané manželky a starostlivé matky –, přestože to je, řekla bych, nejvyšší poslání, jakého se můžeme ujmout.“

Prolistoval několik dalších dopisů a něco si pro sebe mumlal, zatímco zvažoval hodnotu každého z nich. „Irelevantní. Nezajímavé. Nudné. Méně nudné. Pozoruhodné.“

Začínal jsem se cítit nepříjemně. Měl jsem pocit, že už svou přítomností v pokoji narušujeme osobní prostor Hanny Woolfsonové. Když však Holmes začal tak důkladně pročítat její dopisy, zašel ještě o krok dál.

„Holmesí,“ pravil jsem, „je to skutečně nutné?“

„Více než nutné, Watsoně. Je to nezbytné. Inspektory ze Scotland Yardu zajisté nenapadlo tyto dopisy prověřit. Nebo se mýlím, sire Osberte?“

„Pokud si vzpomínám, byli důkladní, ale ne *tak* důkladní.“

„Samozřejmě, že ne. A i kdyby se rozhodli dopisy prohlédnout, rozhodně by je tak pečlivě neseřadili a neroztřídili do přihrádek. Hannah byla při jejich ukládání nesmírně svědomitá. Dopisy jsou uspořádané abecedně zleva doprava podle jména odesilatele, a v každé jednotlivé kategorii jsou navíc seřazené podle data. Policisté se při hledání důkazů v domácnosti chovají skoro jako šimpanzi. Nikdy by je nevrátili zpět s takovou pečlivostí.“

Stále jsem se cítil nespůj z toho, jak jsme vnikli do Hannina soukromí. Abych se zbavil rozpaků, vyšel jsem ven a asi hodinu se procházel ulicemi. Zanechal jsem Holmese, aby se věnoval své práci pod Woolfsonovým bedlivým dohledem. Když jsem se vrátil, můj přítel prohlídku právě dokončil.

„Nuže, Holmesí,“ řekl jsem, „co jste se z té korespondence dozvěděl?“

„Mnoho zbytečných informací, ale také pár užitečných. Stále znovu jsem narážel na zmínky o Hannině přítelkyni, jistě Sophii Tompkinsové.“

„Tu dívku poprvé potkala na internátní škole,“ vysvětlil Woolfson. „Byly si blízké, v mládí dokonce velice blízké. Margaret o nich říkala, že jsou nerozlučné. Od té doby udržují vřelé přátelství, ačkoli se vídají jen zřídkka. Sophia žije v Dorsetu, kde pracuje jako guvernantka dětí zámožného dovozce.“

„Ano, to odpovídá informacím, které jsem se dozvěděl z dopisů. Zmínky o slečně Tompkinsové se objevují výhradně v dopisech od dam, které docházely na tu samou školu – Cheltenham Ladies' College. Z kontextu se o ní nedá mnoho vydedukovat, leda skutečnost, že mezi ní a Hannou je pevné pouto. Což vzbuzuje otázku.“

„Jakou?“ zeptal jsem se.

„Inu, Watsone, pokud si ty dvě mladé ženy byly – jsou – tak blízké, proč v této korespondenci nenalezneme žádné dopisy od samotné Sophie?“ Ukázal rukou na rozložené listy papíru. „Prošel jsem je všechny a nenašel ani jediný. Je to pozoruhodná a překvapivá mezera. Máme tu mistryni epistolárního umění, která pravidelně koresponduje s celou řadou blízkých i vzdálenějších přátel, ale po přítelkyni, kterou má zjevně nejradši, tu není ani stopy.“

„Možná se Hannah a Sophia pohádaly.“

„O ničem takovém není v dopisech sebemenší náznak. Spíše naopak, jeden z pisatelů výslovně vyjádřil, že se Sophia zúčastnila pohřbu lady Margaret a byla viděna, jak Hannu utěšuje.“

„To je pravda,“ potvrdil Woolfson. „Sophia přijela na obřad z Dorsetu a zůstala přes noc. Pokud vím, tehdy se ty dvě setkaly naposledy. Ale když o tom teď tak přemýšlím, doktor Watson má možná pravdu – kvůli něčemu se nepohodly.“

Holmes zvedl obočí. „Povězte mi více.“

„Moc si toho nepamatuji. Ten den – celé to období – mám poněkud rozmazané. Ráno po pohřbu si ale Sophia s mou dcerou vyměnila pár ostřejších slov, to si pamatuji. U hádky jsem přímo nebyl. Odehrála se, když snídaly. Já se probudil brzy, již jsem byl po jídle a odešel jsem do své pracovny. Pokud mluvily zvýšenými hlasy, neslyšel jsem je, ale vím, že Hannah měla později velice špatnou náladu a Sophia odešla z domu nakvap, aniž by se rozloučila. Tehdy jsem tomu nepřikládal velkou váhu. Možná jsem se měl Hanny zeptat, co ji tak rozrušilo a proč se očividně pohádaly, avšak...“ Rozhodil rukama. „Měl jsem své vlastní starosti. Považoval jsem to za pomíjivý spor – v takových těžkých chvílích bývají city rozjitřené – a předpokládal jsem, že se ty dvě dříve či později udobří.“

Postupně mi ten incident docela vyklouzl z mysli, dokud jste mi ho nyní nepřipomněli.“

„Je možné, že jejich pře byla vážnější, než se zdálo?“ zkusil jsem. „Že to Hannu přimělo ze vzteku spálit všechny dopisy, které od Sophie obdržela?“

„To by vysvětlovalo jejich nepřítomnost,“ podotkl Holmes. „Ovšem sekretáře, jako je tento, mají jednu pozoruhodnou vlastnost. Často je na nich víc, než se na první pohled zdá. Tento kus nábytku pochází z počátku osmnáctého století, pokud se nemýlím.“

„Staré rodinné dědictví,“ potvrdil Woolfson. „Jeho první majitelkou byla má prapraprababička.“

„V té době nebylo neobvyklé, když si paní domu – drobnější rozměry a ornamentální intarzie naznačují, že stůl patřil dámě – prála jistou korespondenci ukrýt před manželem, například milostné dopisy. Čímž nechci naznačit, že by vaše předkyně činila cokoli nepřístojného, sire Osberte. Truhláři měli zkrátka ve zvyku konstruovat v sekretáři tajnou přihrádku, do níž bylo možné takové dopisy uložit, aniž by hrozilo jejich odhalení.“

„Pokud tu nějaká taková je, pak to pro mě bude novinka,“ ujistil nás Woolfson.

Holmes se sklonil k sekretáři. „Povšimněte si panelu těsně pod přihrádkami a nad psací deskou. Zdá se celkem obyčejný, že ano? Pevná, nepohyblivá část konstrukce. Ovšem podél horního okraje se nacházejí drobné škrábance. A když na něj poklepeme – takto –, zní dutěji a volněji, než bychom očekávali. Tedy, to jediné, co musíme udělat, je opatrně zatlačit zde, možná zde, anebo zde, dokud...“

Prsty odjistil skrytou západku a panel se na dvou pantech otevřel.

„To mě podržte,“ prohlásil Woolfson.

V odhalené malé dutině ležel stoh dopisů, minimálně několik tuctů.

„Voilà,“ zvolal Holmes, vytáhl je a začal jimi listovat. „Písmo je ženské. Záhlaví nese dorsetskou adresu. Odesilatelkou není nikdo jiný než Sophia Tompkinsová. Podívejme se, co nám tato mladá dáma může povědět.“

NĚCO JAKO PURDAH

Zpočátku se dopisy od Sophie velice podobaly těm ostatním, tedy byly upovídáné, povrchní a pro naše současné potřeby neužitečné. Holmes je s rostoucí netrpělivostí jeden po druhém rychle pročítal. Začínal jsem přemýšlet, jestli to celé nakonec nebude ztrátou času. Je možné, že Hannah ty dopisy ukryla do tajné přihrádky jen proto, že se na Sophii hněvala? Že ji přítelkyně urazila, a tak si přála dopisy schovat, aby jí neustále nepřipomínaly onu urážku? Mělo to být něco jako symbolické vyhnanství?

Poté se Holmesova zamračená tvář projasnila a na rtech mu začal hrát lehký úsměv.

„To už je lepší. Tento dopis nese dataci čtrnáctého srpna, necelý rok zpátky. Zdá se, že vaše manželka, sire Osberte, někdy v té době onemocněla.“

„Tehdy zjistila diagnózu. Byla to rakovina žaludku. Lékař jí dával pouze několik týdnů. Margaret však byla silná žena. Vydržela až do Vánoc.“

„Sophia píše s něhou a citlivostí. Jak strašlivé to pro tebe musí být, drahá Hanno. Věz, že ty i oba tví rodiče jste v mých myšlenkách i modlitbách.“ A dále pokračuje: „Životní cesty jsou roztočivé a někdy se zdá, že odporují štěstí. Já se však začínám učit, že krutostem můžeme čelit, a dokonce nad nimi i zvítězit. V tuto chvíli to nemohu rozvést, ale cítím, že jsem na pokraji velkého objevu – takového dobrodružství, o jakém jsme mluvily na internátu. Vzpomínáš si, Hanno? Jak jsme se k sobě tulily pod pokrývkami, když zhasli světla, a mluvily o budoucnosti a pozoruhodných věcech, které bychom mohly v životě vykonat? Právě taková příležitost se mi naskytl a já jsem nakloněná tomu se jí chopit, přestože mne to současně děsí.“

Holmes přečetl další dopis.

„Hannah očividně požádala o objasnění,“ pravil, „neboť Sophia zde rozvádí náznaky, které nadnesla v předchozí korespondenci. Nedaleko je tu jedno místo. Báječné místo. Navštívila jsem ho jako host mladého muže, který se zúčastnil letního plesu Dupreeových.“

„Dupree,“ pravil Woolfson. „To je ten gentleman, u kterého Sophia pracuje jako guvernantka. Humbert Dupree. Obchodník s cukrem se zájmy v Západní Indii.“

„Ty bys ho schvalovala, Hanno, toho mladého muže. Jmenuje se Edwin a je velice pohledný, ale hlavně – je pokrokový. Má na svět podobné názory jako ty. Zdá se, že na svůj věk oplývá nebývalou moudrostí, dokonce bych ho nazvala až osvíceným. Především mne vyzvedl ve vypůjčeném kočáře a náš rozhovor cestou k cíli nebyl pouze živý, ale přímo povzbuzující a inspirativní. A když jsme tam dojeli, ach! Samotná slova stěží dokážou popsat, co jsem spatřila. Opravdu bych to neměla více rozvádět. Edwin si přál, abych to udržela pod pokličkou. Já jsem však přesvědčená, že jsem našla ráj, Hanno. Ráj na zemi!“

„Ráj?“ zopakoval jsem. „Ráj na zemi? Co to má být?“

„Tyto otázky si jistě pokládala i Hannah,“ odvětil Holmes, zatímco listoval dalšími papíry a rychle očima přelétával po slovech, „ovšem zeptala se nejspíš poněkud příkře, neboť Sophia v další korespondenci zaujala obranný postoj. Chtěla bys, abych zradila jeho důvěru, a to je něco, co nejsem ochotná učinit. Povím ti, že jsem na to zmíněné místo jela s Edwinem ještě podruhé a nejsem o nic méně uchvácená než prve. Radíš mi, abych si na něj dávala pozor. *Zní příliš dobře, než aby byl upřímný* – to jsou přesně tvá slova, Hanno. Nuže, to, že máš o mužích nízké mínění, neznamena, že jsou všichni špatní. Není možné, že z tebe mluví závist? Nezamlouvá se ti, že by se mi Edwin mohl líbit a že bych se já mohla líbit jemu, když ty sama máš na partnera tak vysoké nároky, že nejspíš nikdy nepotkáš nikoho, kdo by jim dostal. Nestrachuj se však, Edwin a jeho společníci mi mohou nabídnout vše, co bych si mohla přát, a ještě víc.“

„Sophia zní zamilovaně,“ podotkl jsem.